

CENTRI CIVILNIH INICIJATIVA
ЦЕНТРИ ЦИВИЛНИХ ИНИЦИЈАТИВА

MONITORING RADA VLADE KANTONA 10

ZA RAZDOBLJE OD 01.01. – 30.09.2012. GODINE

Centri civilnih inicijativa (CCI) je bosanskohercegovačka nevladina, neprofitna organizacija, koja radi na razvoju civilnog društva diljem Bosne i Hercegovine. Misija Centara civilnih inicijativa jeste promicanje i poticanje aktivnog sudjelovanja građana u demokratskim procesima i jačanje kapaciteta organizacija i pojedinaca kako bi uspješnije rješavali probleme u zajednicama diljem Bosne i Hercegovine.

SADRŽAJ

UVOD	3
POST-IZBORNA DEŠAVANJA I IZBOR NOVE VLADE KANTONA 10	4
STVARANJE PREDUVJETA ZA EFIKASAN RAD (KLJUČNI DOKUMENTI)	6
PRORAČUN KANTONA 10 ZA 2012. GODINU	6
PROGRAM RADA	9
RAD VLADE U TEHNIČKOM MANDATU I NOVE VLADE ZA DEVET MJESECI 2012. GODINE	11
OSNOVNE INFORMACIJE O RADU VLADE KANTONA 10 U TEHNIČKOM MANDATU	11
KRŠENJA U RADU VLADE U TEHNIČKOM MANDATU	15
IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA PRORAČUNA KANTONA 10 ZA 2011.GODINU	16
OSNOVNE INFORMACIJE O RADU NOVE VLADE KANTONA 10	18
OBIM ODRŽANIH SJEDNICA	18
ODNOS VLADE I SKUPŠTINE	20
PRISUSTVO ČLANOVA VLADE SJEDNICAMA	21
PREGLED RADA MINISTARSTAVA	21
PRIMANJA ČLANOVA VLADE	23
ZAKLJUČCI	27
PREPORUKE	30

UVOD

Izvešće o monitoringu rada Vlade Kantona 10 za devet mjeseci 2012.godine predstavlja pregled rada Vlade u tehničkom mandatu za prvih 5 mjeseci 2012.godine¹, uz kratak presjek dešavanja u post-izbornom razdoblju vezanih za uspostavu vlasti u Kantonu 10. Izvešće se tako fokusira na kršenja zakona i Poslovnika o radu od strane Vlade, te na politikanstvo i borbe za fotelje, što je sve skupa dovelo do toga da je nova Vlada izabrana tek 23 mjeseca nakon općih izbora. U izvješću je također predstavljen i dvomjesečni rad nove Vlade, koja treba da se ozbiljno uhvati u koštac sa nagomilanim problemima u Kantonu 10.

Ovo izvješće predstavlja nastavak nastojanja Centara civilnih inicijativa (CCI) da, kontinuiranim praćenjem i periodičnim izvještavanjem, javnosti omogući uvid u rad institucija vlasti i iste učini odgovornijim u obavljanju svojih obveza.

¹ Vlada u tehničkom mandatu je razriješena dužnosti 30.05.2012. godine

POST-IZBORNA DEŠAVANJA I IZBOR NOVE VLADE KANTONA 10

Iako je početkom srpnja 2011.godine tročlano predsjedništvo Skupštine imenovalo Stipu Pelivana (HDZ BiH) za mandataru Vlade, te mu je ostavljeno 30 dana da sastavi novu Vladu i osigura potrebnu dvotrećinsku većinu u Skupštini, do dana održavanja naredne sjednice Skupštine, 04.11.2011. godine, Stipo Pelivan nije uspio osigurati potrebnu dvotrećinsku većinu za formiranje nove Vlade.² Međutim, predviđanja da će Nediljko Rimac (HDZ 1990), tada još predsjednik Vlade u tehničkom mandatu i aktualni zastupnik u Skupštini Kantona 10, biti imenovan od strane predsjedništva Skupštine za novog mandataru, nisu se obistinila. Naime, predsjedništvo je odlučilo da će novi mandatar Vlade biti imenovan tek nakon što isti dostavi 17 potpisa potpore iz Skupštine.

Na izvanrednoj sjednici Skupštine, održanoj 02.03.2012. godine, prilikom rasprave o dnevnom redu, prvi se za riječ javio predsjednik Vlade u tehničkom mandatu, Nediljko Rimac, te je pred nazočnima izjavio da zajedno sa svoja dva ministra (Darko Horvat i Hikmet Hodžić), podnosi neopozivu ostavku kako bi dao svoj doprinos za formiranje vlade i usvajanje Odluke o privremenom financiranju. Međutim, od dana podnošenja neopozive ostavke Nediljka Rimca, pa sve do usvajanja Odluke o razrješenju stare Vlade Kantona 10 (30.05.2012.godine) nitko u Skupštini nije rastumačio postoji li "tehnička" Vlada ili ne, iako se navedeno pitanje kontinuirano provlačilo kroz sjednice Skupštine.

Na navedenoj sjednici Skupštine, prilikom rasprave o *Odluci o imenovanju Vlade Kantona 10*, zaključeno je da točka nije pripremljena, te se nisu ni stekli uvjeti za realizaciju iste. Nediljku Rimcu je potom dat rok od 15 dana da na Skupštinu dostavi imena ministara, te još 7 dana da se sazove sjednica Skupštine na kojoj će se ista očitovati o predloženoj Vladi. Sjednica je potom prekinuta, a *Odluka o imenovanju Vlade Kantona 10* je ostavljena za narednu sjednicu Skupštine, koja se sukladno prihvaćenim rokovima trebala održati 21.06.2012.godine. Međutim, svi navedeni rokovi su (ponovno) probijeni bez ikakvog konkretnog obrazloženja ili bilo kakvih sankcija, a naredna sjednica Skupštine, zakazana za 06.07.2012. godine, je ponovno odgođena do daljnjega. Ovime se Kanton 10 našao u pravnom vakuumu, tj. u tzv. „bezvlašću“.

² Sljedeća sjednica Skupštine Kantona 10 je prvobitno bila zakazana za 11.10.2011. godine, te je na ovoj sjednici trebalo biti poznato je li Stipo Pelivan uspio osigurati potrebnu dvotrećinsku većinu za formiranje nove Vlade, no, na spomenuti dan sjednica Skupštine je odgođena, te se ista konačno održala 04.11.2011.godine.

Nova Vlada Kantona 10 imenovana je 23 mjeseca nakon Općih izbora u BiH **Odlukom o imenovanju Vlade Kantona 10** i to uz 17 glasova ZA i 7 PROTIV, na nastavku 4. izvanredne sjednice Skupštine Kantona 10, održanom 31.07.2012.godine.

Ovom Odlukom u Vladu su imenovani:

dr. Nediljko Rimac (HDZ 1990), iz Livna, predsjednik Vlade;

Petar Galić (HDZBiH), prof. povijesti i zemljopisa, iz Tomislavgrada, ministar znanosti, prosvjete , kulture i športa;

Mario Lovrić (HDZBiH), dipl. kriminalist, iz Kupresa, ministar unutarnjih poslova;

Branko Ivković HDZBiH), dipl. oec, iz Livna, ministar financija;

Petar Gelo (HDZ 1990), dipl.ing. šumarstva, iz Livna, ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva;

Hikmet Hodžić (SDA), dipl.oec., iz Livna, ministar graditeljstva, obnove, prostornog uređenja i zaštite okoliša;

dr.Darko Horvat (SNSD), iz Drvara, ministar rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih;

Željko Rujević (SNSD), dipl. iur, iz Drvara, ministar pravosuđa i uprave;

Anka Papak - Dodig (SNSD), dipl.oec., iz Drvara, ministar gospodarstva.

STVARANJE PREDUVJETA ZA EFIKASAN RAD (KLJUČNI DOKUMENTI)

PRORAČUN KANTONA 10 ZA 2012. GODINU

Proračun Kantona 10 za 2012.godinu, te Zakon o izvršenju Proračuna Kantona 10 usvojeni su po žurnoj proceduri, na 11.redovnoj sjednici Skupštine, održanoj 14.09.2012.godine, i to uz 16 glasova ZA, 4 PROTIV, te 2 SUZDRŽANA.

Ministar financija, Branko Ivković, obrazložio je da je Vlada smatrala da bi daljnje odugovlačenje sa usvajanjem Proračuna samo izazvalo dodatne probleme za proračunske korisnike, te je stoga Proračun išao u žurnoj proceduri.

U uvodu Obrazloženja Proračuna se navodi da je »izrada Proračuna za 2012.godinu započela u studenom 2011.godine Smjernicama ekonomske i fiskalne politike Kantona 10 za razdoblje 2012.-2014.godine, koje je Vlada usvojila 01.12.2011.godine. Pored niza parametara ekonomske i fiskalne politike u Smjernicama su doneseni i plafoni o visini rashoda i izdataka za svakog proračunskog korisnika u 2012.godini. Temeljem usvojenih Smjernica, Ministarstvo financija izradilo je Naputak za izradu zahtjeva za odobravanje proračunskih sredstava i dostavilo ga korisnicima dana 23.02.2012.godine. U cilju započinjanja nove fiskalne 2012.godine, umjesto Proračuna Skupština Kantona 10 je donijela:

Proračun Kantona 10 za 2012.godinu, u iznosu od 17.460.000,00 KM, a koja je donesena sukladno članku 21.Zakona o proračunima u FbiH, u iznosu od 17.460.000,00 KM. Kada je postalo jasno da neće do konstituiranja nove Vlade Kantona 10, izrađena je i

Proračun Kantona 10 za 2012.godinu, u iznosu od 13.710.000,00 KM, koju je Skupština Kantona 10 usvojila 30.05.2012.godine. U međuvremenu, točnije u travnju ove godine, Ministarstvo financija je izradilo radnu verziju Proračuna za 2012.godinu, koji i dalje, iz poznatih razloga³ nije mogao biti usvojen, a ta radna verzija Proračuna, služila je Ministarstvu financija za raspored rashoda i izdataka na proračunske korisnike po svim vrstama rashoda i izdataka. Dana 13.08.2012.godine, donesena je i 3. Proračun Kantona 10 za 2012.godinu, u iznosu od 17.691.593,00 KM.

Konstituiranjem Vlade Kantona 10, ministar financija je naložio da se izvodi iz spomenute radne verzije Proračuna dostave svim proračunskim korisnicima, na koje u određenom roku trebaju dostaviti svoje eventualne primjedbe i prijedloge. Poslije ugradnje usvojenih primjedbi na radnu verziju Proračuna, izrađen je Nacrt koji je Vlada Kantona 10 usvojila na sjednici održanoj 31.08.2012.godine.«

Iz Općeg dijela Proračuna Kantona 10 za 2012.godinu, članak 1., vidljivo je da ukupni Proračun za 2012.godinu iznosi 70.852.893,00 KM, što u odnosu na Proračun iz 2011.godine daje indeks od 108,554. Međutim, ako iz ukupnog Proračuna za 2012.godinu, izdvojimo kumulirani suficit od 6.202.777,00 KM, dolazimo do **iznosa Proračuna od 64.650.116,00 KM**, što daje indeks od 99,04 u odnosu na 2011.godinu, odnosno manji je za 0,96%.

³ Misli se na političku krizu i nemogućnost postizanja dogovora oko izbora nove Vlade Kantona 10.

Odlukom Vlade Kantona 10 broj: 01-02-17-1/12, od 31.08.2012.godine, planirano je da se navedeni suficit usmjerava za pokriće neplaćenih poreza i doprinosa djelatnika iz ranijih godina.

U strukturi prihoda, porezni prihodi čine 87,57%, neporezni prihodi 7,02%, tekuće potpore 5,41%, dok primitci financiranja u 2012.godini nisu planirani.

Ukupni rashodi i izdatci, kada odbijemo suficit namijenjen za otplatu unutarnjeg duga, iznose 64.650.116 KM. U strukturi ukupnih rashoda i izdataka Proračuna, udio Tekuće pričuve je 0,46%; Bruto plaće i naknade uposlenih 62,22%; Doprinosi poslodavca 5,43%; Izdatci za materijal i usluge 9,56%; Tekući prijenosi – potpore su 13,89%; Kapitalni prijenosi-potpore 2,03%; Kamate i naknade 0,29%, te Kapitalni izdatci 6,12%.

Tekuća pričuva/rezerva Vlade Kantona 10 za 2012.godinu, iznosi 300.000,00 KM i manja je za 500.000,00 KM u odnosu na iznos rezerve iz Proračuna za 2011.godinu. Tekuća pričuva je namijenjena za podmirivanje hitnih i nepredviđenih izdataka, koji se pojave tijekom proračunske godine, a raspodjelu sredstava odobrava Vlada u skladu sa kriterijima za uporabu sredstava tekuće pričuve, nakon dobivanja mišljenja Ministarstva financija.

Bruto plaće i naknade troškova svih uposlenih, zastupnika u Skupštini i doprinosi iznose 40.227.986,00 KM, što u odnosu na iste troškove u 2011.godini predstavlja povećanje od 716.918,00 KM ili 1,81%.

Doprinosi poslodavca iznose 3.507.655,00 KM i veći su za 1,32% u odnosu na Plan Proračuna iz prethodne godine. U strukturi plaća i naknada – bruto plaće iznose 33.406.235,00 KM i veće su za 646.253,00 KM ili za 1,97%, naknade iznose 6.821.751,00 KM i veće su za 70.665,00 KM ili 1,05%. Na povećanje plaća, najviše je utjecalo povećanje ukupnog broja uposlenih za 43 nova djelatnika. U 2011.godini bilo je 1.825 uposlenih po Planu Proračuna, a Proračun za 2012.godinu predviđa 1.868 djelatnika. Najviše povećanje broja uposlenih zabilježeno je u osnovnim i srednjim školama - 37 novih djelatnika (sukladno informaciji Ministarstva prosvjete - većinom zamjena za djelatnice na porodijskom dopustu).

Izdaci za materijal i usluge iznose 6.178.449,00 KM, što u odnosu na Proračun za 2011.godinu predstavlja povećanje od 567.856,00 KM ili 10,12%. Najveća stavka u troškovima materijala i usluga su Ugovorene usluge, informiranje, reprezentacija, vanjska suradnja i honorar (u školama), te porezi po osnovu tih ugovora.

Tekuće potpore – grantovi planirani su u iznosu od 8.982.940,00 KM, što je u odnosu na Plan Proračuna za 2011.godinu manje za 327.780,00 KM ili 3,52%. U strukturi potpora najznačajnije stavke su:

- **Potpore općinama** - 555.000,00 KM – indeks u odnosu na 2011.godinu – 185 (povećanje za 85%)
- **Potpore za visoko školstvo** – 720.000,00 KM – indeks u odnosu na 2011.godinu - 100
- **Beneficije za socijalnu zaštitu** – 1.200.000,00 KM– indeks u odnosu na 2011.godinu – 100
- **Potpore za zdravstvene institucije** – 300.000,00 KM – indeks u odnosu na 2011.godinu – 42,86 (smanjenje za 57,14%)

- **Izdaci za vojne invalide, ranjene branitelje i obitelji poginulih** – 400.000,00KM– indeks u odnosu na 2011.godinu - 100
- **Poticaji poljoprivrednoj proizvodnji** – 900.000,00 KM– indeks u odnosu na 2011.godinu – 90 (smanjenje za 10%)
- **Poticaj industrijskoj proizvodnji, obrtništvu, malom i srednjem poduzetništvu** – 25.000,00 KM – indeks u odnosu na 2011.godinu – 25 (smanjenje za 75%)
- **Subvencije za veterinarstvo** – 100.000,00 KM – indeks u odnosu na 2011.godinu – 50 (smanjenje za 50%)
- **Porodiljski dopust** - 650.000,00 KM– indeks u odnosu na 2011.godinu – 65 (smanjenje za 35%)
- **Novčana pomoć invalidnim osobama** – 345.120,00 KM - indeks u odnosu na 2011.godinu – 1.150,40 (povećanje za 1.050,40%)
- **Izvršenje sudskih presuda** – 1.300.000,00 KM– indeks u odnosu na 2011.godinu – 130 (povećanje za 30%)
- **Povrat više naplaćenih sredstava** – 350.000,00 KM– indeks u odnosu na 2011.godinu – 35 (smanjenje za 65%)
- **Potpore za Kantonalni zavod za zapošljavanje** – 200.000,00 KM – indeks u odnosu na 2011.godinu – 400 (povećanje za 300%)

Kapitalne potpore planirane su u iznosu od 1.310.000,00 KM, od čega se najveći dio odnosi na poziciju »Kapitalne potpore pojedincima-braniteljima« - 850.000,00 KM (indeks u odnosu na 2011.godinu – 85, odnosno smanjenje za 15%)

Ukupno planirani **Kapitalni izdaci** u 2012.godini iznose 10.160.608,00 KM i veći su za 5,224.408 KM ili 105,84% u odnosu na Plan Proračuna iz 2011.godine. Međutim, budući se pod pozicijom Kapitalni izdaci, nalazi i pozicija Otplata unutarnjeg duga, u iznosu od 6.202.777,00 KM, koja je namijenjena podmirenju neplaćenih poreza i doprinosa iz ranijih godina, tako da je iznos stvarnih kapitalnih izdataka 3.957.831,00 KM, što u odnosu na Proračun iz 2011.godine daje indeks od 80,18, odnosno manji su za 19,82%.

Prilikom rasprave o Proračunu, zastupnici su se osvrnuli na pojedine stavke u Proračunu, te su izrazili nezadovoljstvo smanjenjem određenih stavki kao što su npr. poticaji industrijskoj proizvodnji, obrtništvu, malom i srednjem poduzetništvu, poticaji poljoprivrednoj proizvodnji, potpore za zdravstvene institucije, subvencije za veterinarstvo, porodiljski dopust i sl., te su ukazali na potrebu smanjenja određenih drugih stavki kao npr. reprezentacija (povećanje u 2012.godini u odnosu na 2011.godinu iznosi 14,35%), izdaci za materijal i informiranje (povećanje za 41,43%), izdaci za rad povjerenstava/komisija (povećanje za 51,25%). Od strane zastupnika istaknuta je potreba da se barem Proračun za 2013. godinu usvoji u zakonskom roku, te da se od strane Ministarstva financija sve izneseno uzme u obzir prilikom izrade Proračuna za 2013.godinu.

Zastupnici su pozdravili i određena povećanja u Proračunu, prije svega za *Novčanu pomoć invalidnim osobama; Potpora za Kantonalni zavod za zapošljavanje; Potpore općinama.*

PROGRAM RADA

Ponovno ističemo da je pravdajući se svojim tehničkim mandatom i »skorim« izborom nove Vlade, sada već bivša Vlada Kantona 10 provela cijelu 2011. godinu i prvih 5 mjeseci 2012. godine bez kreiranog Programa rada. Ovdje svakako trebamo podsjetiti kako je ova Vlada tijekom cijelog svog mandata kronično kasnila sa kreiranjem vlastitog programa rada, u dobroj mjeri ga obesmišljavajući, odnosno svodeći ključni alat za efikasan rad svake institucije, na puko formalno ispunjavanje obveza.

od mjera/aktivnosti koje će se provoditi u tijeku godine, a koje su se našle u programima rada pojedinačnih ministarstava.

Ovakav vid kreiranja programa rada, bez jasno preciziranih mjera/aktivnosti i rokova za usvajanje istih, onemogućava Vladi da sustavno planira i prati realizaciju planiranih aktivnosti, s ciljem poboljšanja vlastite učinkovitosti i općenito stanja u Kantonu 10, te također onemogućava javnost da dobije precizan uvid u rad vlasti, čime se dovodi u pitanje transparentnost rada istih.

Međutim, iako je nova Vlada imenovana 31.07.2012.godine, ista, ni 2 mjeseca poslije nije usvojila Program rada za preostali dio godine.

Godina	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	I-IX 2012.
Datum usvajanja Programa rada od strane Vlade	05.07.	27.05.	28.05.	11.03.	---	---

Tabela 1: Datumi usvajanja programa rada od 01.01. 2007.- 30.09. 2012. godine

RAD VLADE U TEHNIČKOM MANDATU I NOVE VLADE ZA DEVET MJESECI 2012. GODINE

OSNOVNE INFORMACIJE O RADU VLADE KANTONA 10 U TEHNIČKOM MANDATU

Vlada Kantona 10 u tehničkom mandatu, je u prvih 5 mjeseci 2012. godini održala ukupno 3 vanredne (telefonske) sjednice na kojima su usvojene svega tri mjere i to:

- Odluka o proglašenju stanja elementarne nepogode na području Kantona 10 (04.02.2012.);
- Odluka o proglašenju stanja prirodne nesreće na području Kantona 10 uzrokovane velikim snježnim oborinama i niskim temperaturama (04.02.2012.);
- Odluka o prestanku stanja prirodne nesreće (20.02.2012.);

S obzirom da se radi o telefonskim sjednicama, zapisnici sa ovih sjednica nisu dostupni, međutim, procjena je da ukupno trajanje ovih sjednica nije bilo dulje od 1-2 sata.

Ono što je svakako obilježilo prvih devet mjeseci 2012. godine je generalni štrajk djelatnika MUP-a Kantona 10, koji je zamrznut nakon 11 dana, te djelatnika osnovnog obrazovanja, koji je okončan nakon gotovo mjesec dana trajanja. Međutim, ono što je izazvalo najveću pozornost javnosti je „obračun“ sindikata osnovnog obrazovanja, te ministricu u tehničkom mandatu, Gordane Cikojević, koja je 16.02.2012.godine putem suda zatražila ukidanje štrajka.

Povodom ovog štrajka, te (prvostupanjske) sudske presude, oglasilo se i Ministarstvo znanosti, prosvjete kulture i športa priopćenjem (od 08.03.2012.godine), koje prenosimo u cijelosti:

„Povodom događanja vezanih uz nedavni generalni štrajk djelatnika osnovnog obrazovanja i okončanja istog, Ministarstvo znanosti, prosvjete, kulture i športa izdaje sljedeće priopćenje;

Sve dok je sudski postupak po zahtjevu Ministarstva znanosti, prosvjete, kulture i športa bio u tijeku, bili smo zatvoreni za medije i nismo davali nikakve izjave. Nepravomoćna presuda Općinskoga suda Livno donesena je jučer, 7. ožujka, čime je okončan sudski postupak na istom sudu. Ujedno je štrajk, koji je trajao gotovo mjesec dana, prekinut i zamrznut 6. ožujka, dan uoči izricanja presude.

Ovim putem želim javnosti pojasniti razloge zbog kojih se Ministarstvo obratilo Općinskom sudu zahtjevom za zabranom organiziranja i provođenja štrajka na području HBŽ, sukladno odredbama Zakona
o
štrajku.

Jer, smatramo da štrajk Sindikata osnovnoga školstva nije organiziran niti se provodio sukladno pozitivnim propisima – Zakonu o štrajku, Zakonu o radu, Zakonu o udrugama i fondacijama i, napokon,

Kolektivnom ugovoru za djelatnost osnovnog školstva. Također, Sindikat je štrajk započeo u vrijeme trajanja Odluke o proglašenju stanja prirodne nepogode.

Sporni su također i razlozi stupanja u generalni štrajk navedeni u članku 1. Odluke o stupanju u generalni štrajk. Neformiranje Vlade HBŽ ne može biti glavni razlog stupanja u štrajk, jer je Sindikat organizacija koja bi se trebala baviti zaštitom socijalnih i ekonomskih prava i interesa radnika, a ne politikom. U svojoj Odluci Sindikat je naveo da se krše odredbe Kolektivnog ugovora. Istina je da je ova Vlada ispoštovala sva prava predviđena Kolektivnim ugovorom. Na početku mandata ove Vlade visina prosječnog osobnog dohotka uposlenih u osnovnom školstvu iznosila je 584,34 KM ; zatečen je i dug po pitanju neuplaćenih doprinosa za mirovinsko osiguranje, kao i dug neisplaćenih naknada za jubilarne nagrade još iz 2005. godine. Nakon mjesec dana od stupanja na dužnost ova je Vlada pristupila pregovorima sa Sindikatima o rješavanju zatečenih dugova i dogovaranju uvjeta rada za 2007. godinu. Za vrijeme mandata održano je više od 30 sastanaka pregovaračkog tima sa Sindikatima, o čemu postoje zapisnici. Danas prosvjetni djelatnici uposleni u osnovnom školstvu HBŽ imaju prosječan osobni dohodak od 829,69 KM, koji spada među najviše u Federaciji. Plaća se isplaćivala uvijek redovno i u vremenskom roku predviđenom Zakonom, a redovito su je pratile i naknade za topli obrok i prijevoz, kao i uplata poreza i doprinosa. Svake je godine uredno isplaćivan i regres za godišnji odmor. Izmireni su i svi dugovi po pitanju naknada za jubilarne nagrade, naknade za bolest i slučaj smrti, kao i otpremnine za odlazak u mirovinu. Unatoč donošenju županijskog Zakona o ostvarivanju ušteta, osobni se dohodak nije smanjivao kao u većini ostalih županija. Štoviše, gotovo u cijelosti je izmiren i dug za mirovinsko-invalidsko osiguranje iz ranijih godina, a prije mandata ove Vlade.

Načelno ne osporavamo pravo na štrajk. Smatramo da je štrajk, proveden u skladu sa zakonskim propisima, legalno i legitimno pravo radnika da zaštite svoja ugrožena socijalno-ekonomska prava i interese. Međutim, pravo na štrajk ne može i nikada ne smije biti iznad prava djeteta na obrazovanje. Ovim je štrajkom, koji je trajao 20 radnih dana, jedno od temeljnih ljudskih prava, pravo na obrazovanje bilo ugroženo za 5987 djece, učenika osnovnih škola HBŽ.

Smatramo da je s odgojno-obrazovnog i pedagoško-psihološkog stajališta našoj djeci počinjena nenadoknadiva šteta. Stoga pozdravljamo presudu Općinskoga suda u nadi da se ovo, dakle, štrajk, nikada više neće dogoditi.”

Dvadesetak dana kasnije, oglasio se i Sindikat djelatnika osnovnog obrazovanja u Kantonu 10 (30.03.2012.godine):

„Žitelji HBŽ-e, zbog nerada, hirova i arogancije gospođe Cikojević i ignoriranja svih naših molbi za razgovorima, u 2011. god., zbog kršenja Kolektivnog ugovora i ugrožavanja socijalno-ekonomskog položaja uposlenih u osnovnom obrazovanju Sindikat je organizirao i proveo štrajk. Kako bi prikrila nerad i sve navedeno gospođa Cikojević je tužbom zatražila zabranu štrajka. Nepravomoćnu prvostupanjsku presudu sama tretira kao pravomoćnu i samovoljno provodi sankcije nad uposlenicima u osnovnim školama.

Gospoda Gordana Cikojević uputivši tzv. Obavijest ravnateljima osnovnih škola o dostavi evidencijskih lista za veljaču istim dopisom otvoreno prijeti ravnateljima kaznenim progonom, onima koji se usude ne dostaviti samo i jedino ono što ona traži, a to znači obračunske liste kojima se obračunava plaća za samo

pet dana u veljači. Na taj način ne samo da zloporabi položaj, krši zakon i umjesto sudskih organa donosi presudu nego i ravnatelje gura u bezakonje tj. nalaže im kažnjavanje prosvjetara kojima krivnja još nije dokazana što je suprotno svim pozitivnim zakonskim propisima ove države. O ovim radnjama gospođe Cikojević Sindikat je obavijestio Predsjedništvo Skupštine HBŽ-e kao i sve zastupnike moleći ih još jednom da ovom progonu, ponižavanju i diskriminaciji prosvjetara konačno stanu na kraj.

Svakodnevno se Sindikatu kao i uredima za zaštitu ljudskih prava obraćaju prosvjetari na rubu egzistencije, skrbnici bolesnim i starim članovima obiteljima ostavljeni bez zarađenih primanja tražeći odlučnije akcije istih.

Ozbiljno zabrinuti obavještavamo cjelokupnu javnost HBŽ-e da je samovolja i osobni rat gospođe Cikojević sa više od 600 uposlenih u osnovnim školama dovela do ruba eskalacije stanja te vodstvo Sindikata poziva nadležne u HBŽ-i da ovo shvate ozbiljno i spriječe dalje opasne radnje gospođe Cikojević tzv. ministrice u Vladi koja ne postoji. I još jednom naglašavamo ono što je zakon i pravo svugdje osim u ovoj tužnoj i nesretnoj HBŽ-i da je svatko nedužan pred zakonom dok mu se krivnja ne dokaže.“

07.05.2012. godine, na Kantonalnom sudu u Livnu potvrđena je prvostupanjska presuda Općinskog suda u Livnu po tužbi Ministarstva prosvjete Kantona 10 protiv kantonalnog Sindikata osnovnog odgoja i obrazovanja zbog „nezakonitog organiziranja i provođenja štrajka na području Kantona 10 u vrijeme proglašenog stanja elementarne nepogode“.

Sindikat osnovnog odgoja i obrazovanja je potom putem medija izjavio da prihvaća odluku suda, ali da će prosvjetari, kao slobodni građani, tražiti pravo na višim sudskim instancama i pokrenuti postupak za reviziju presude na Vrhovnom sudu Federacije BiH, apelaciju na Ustavnom sudu BiH, a ukoliko bude potrebno ići će i do Međunarodnog suda za ljudska prava u Strazburu.

15.05.2012.godine u zgradi Vlade Kantona 10 održana je konferencija za novinare koju je sazvala ministrica znanosti, prosvjete, kulture i športa Gordana Cikojević. Prenosimo službenu vijest objavljenu na web stranici Vlade Kantona 10⁵:

„Konferencija je sazvana zbog okončanja sudskog postupka koje je resorno ministarstvo vodilo protiv Samostalnog sindikata Osnovnog obrazovanja i odgoja BiH Županijski odbor Hercegbosanske županije

⁵ URL:

http://www.vladahbz.com/novosti/detaljno/ministrice_gordana_cikojevi_odrzhala_konferenciju_za_novinare/

Tomislavgrad. Uz resornu ministricu Gordanu Cikojević na konferenciji su sudjelovali i predsjednik Vlade Hercegbosanske županije Nediljko Rimac te savjetnik predsjednika za pravne poslove Ivica Ćosić.

Ovom konferencijom ministrica je htjela objasniti kronologiju događaja, razloge podnošenja Zahtjeva za prekidom štrajka Općinskom sudu u Livnu te samu presudu Županijskog suda u Livnu. Naime, prema članku 9. Zakona o štrajku predviđa se smanjenje plaće uposlenicima koji su sudjelovali u štrajku srazmjerno vremenu sudjelovanja u štrajku, dok članak 80. Kolektivnog ugovora predviđa pravo na puni iznos plaće ukoliko se nadoknade u potpunosti dani provedeni u štrajku organiziranom sukladno Zakonom. Stoga, zbog pravomoćnosti presude Županijskog suda u kojoj je štrajk proglašen nezakonitim plaće će dobiti uposlenici koji nisu sudjelovali u štrajku dok će sudionicima štrajka plaće biti isplaćene za one dane u veljači koje su radili. Ministarstvo će najkasnije do ponedjeljka 21. svibnja uputiti pismene naputke o načinu isplate plaća svim Osnovnim školama. Ministrica je naglasila da se za vrijeme štrajka 5987 učenika našlo izvan školskih klupa i nastavnog procesa punih dvadeset radnih dana te da im je time uskraćeno jedno od temeljnih ljudskih prava - pravo na obrazovanje i dovedena je u pitanje školska godina.“

Jasno je kako su ovi štrajkovi, te prosvjedi organizirani povodom sve tri održane sjednice Skupštine u prvom polugodištu 2012. godine (02.03., 26.04., i 30.05.2012.), bili pravi pokazatelj rastućeg nezadovoljstva proračunskih korisnika, ali i svih građana Kantona 10, zbog nepravovremenog formiranja Vlade Kantona 10 i (ne)usvajanja Proračuna za 2012. godinu.

Ono što ovdje svakako treba istaknuti je i činjenica da je Ministarstvo znanosti, prosvjete, kulture i športa iz, sada već, starog saziva, odbilo sudjelovati u projektu „Besplatnih udžbenika za učenike prvih razreda osnovne škole u FBiH“ uz usmeno obrazloženje „da nisu zainteresirani za navedeni program“⁶, kojim je Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke osiguralo 50% sredstava za ovu namjenu, a preostalih 50% trebala su osigurati kantonalna ministarstva za područja svojih kantona.

⁶ Informacija dobivena od Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke.

KRŠENJA U RADU VLADE U TEHNIČKOM MANDATU

U nastavku smo pobrojali neka od kršenja odredbi zakona i Poslovnika o radu od strane Vlade u tehničkom mandatu, koja smo evidentirali u prethodnom razdoblju:

- **Zakon o proračunima u FBiH**, koji u članku 19. nalaže da “nakon razmatranja od strane vlade, premijer Parlamentu podnosi prijedlog proračuna za sljedeću godinu, najkasnije do 1. studenog tekuće godine za sljedeću fiskalnu godinu” (prijedlog Proračuna uopće se nije razmatrao na sjednicama Vlade u 2011., a kamoli da je dostavljen Skupštini.”
- **Poslovnik o radu Vlade**, koji u članku 17. nalaže da „Vlada donosi godišnji program rada u pravilu od početka kalendarske godine“. Ovakva formulacija Poslovnika je dosta “nedorečena”, te predstavlja prostor za “manipulaciju” vremenskim okvirom glede roka za usvajanje programa rada.

Poslovnik o radu ove institucije ne predviđa nikakav vid sankcioniranja za kršenje obveza utvrđenih Poslovníkom o radu.

Ustav Kantona 10 također ne predviđa nikakav vid sankcija za izvršnu i zakonodavnu vlast, naprotiv : „Župan, predsjednik i zamjenici predsjednika i ministri ne mogu biti krivično gonjeni, niti odgovorni u građanskom postupku za bilo koju radnju učinjenu u vršenju svojih ovlasti.“ (Ustav HBŽ NN 03/96, čl.43).

Međutim, članak 78. *Zakona o proračunima u FBiH* je predvidio sljedeću kaznenu odredbu za gore navedeno kršenje Zakona: “ Novčanom kaznom od 1.000 – 5.000 KM kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba proračunskog korisnika, odgovorna osoba izvanproračunskog fonda, nositelj izvršne vlasti kantona, grada ili općine, nadležan za proračun ili druga odgovorna osoba, ako:

1. zahtjevi za izdvajanje iz proračuna ne budu podnešeni sukladno članku 15. ovoga zakona
2. ako se u izradi i donošenju proračuna ne pridržava odredaba članka 9. do 23. ovoga zakona
3. ako se računovodstvene evidencije ne vode sukladno članku 57. ovoga zakona
4. tromjesečni izvještaji ne budu podneseni sukladno članku 66. ovoga zakona.

IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA PRORAČUNA KANTONA 10 ZA 2011.GODINU

Iako je sada već stara Vlada Kantona 10 razriješena svoje dužnosti 30.05.2012.godine, a nova izabrana 31.07.2012.godine, ne možemo, a da se ne osvrnemo na Izvješće o reviziji finansijskih izvješća proračuna Kantona 10 za 2011.godinu, kako bi i nova Vlada na temelju nalaza iz navedenog izvješća mogla postupati u skladu sa preporukama iz istoga, te ne ponavljati greške svojih prethodnika.

Naime, navedeno Izvješće o reviziji finansijskih izvješća Proračuna Kantona 10 za 2011.godinu ukazuje na niz nepravilnosti uočenih u finansijskom poslovanju proračunskih korisnika u Kantonu 10, te je kao takvo u istom iskazano negativno mišljenje. Budući je cjelokupno izvješće o reviziji preobimno da bismo ga prenijeli u cijelosti, u nastavku ćemo prenijeti samo dijelove iz istog, a integralni tekst izvješća o reviziji može se preuzeti na: http://www.saifbih.ba/javni-izvj/kanton/pdf/Izvj_HBZ_2011.pdf

Osnova za izražavanje mišljenja:

1. *Nije izvršeno usklađivanje stanja stalnih sredstava (sadašnje vrijednosti 22.895.779 KM), obveza (16.255.054 KM) i potraživanja (300.029 KM) iskazanih u knjigovodstvenim evidencijama sa stvarnim stanjem sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH. Također, nije izvršeno usklađivanje stanja sredstava za iznos 853.226 KM sukladno naprijed spomenutim propisima (točka 4.7.Izvješća);*
2. *Nisu poduzete potrebne mjere kako bi se prihodi temeljem potpisanih ugovora o koncesijama i naplatili. Također, nisu usuglašeni već potpisani ugovori sa Odlukom Vlade o utvrđivanju koncesijske naknade za eksploataciju mineralnih sirovina. Navedeno je imalo štetne posljedice pored Proračuna Kantona i za proračune općina na čijem području se nalaze predmeti koncesija obzirom da se ovi prihodi dijele po definiranim omjerima između Kantona i općina;*
3. *Realizacija transfera za kulturu u iznosu 300.000 KM i šport u iznosu 145.456 KM Ministarstva znanosti, prosvjete, kulture i športa je izvršena bez definiranja kriterija za dodjelu sredstava, što je u suprotnosti s odredbama Zakona o izvršenju proračuna za 2011.godinu;*
4. *Nije provedena procedura odabira dobavljača za isporuke goriva i lož ulja, već su nabave u iznosu od 434.191 KM vršene od dobavljača s kojim je sklopljen ugovor o isporuci istog u 2008.godini.*

Negativno mišljenje

Po našem mišljenju, zbog efekata, koje na finansijske iskaze mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijska izvješća Kantona 10, po svim bitnim pitanjima ne prikazuju istinito i objektivno stanje imovine i obveza na dan 31.12.2011.godine, rezultate poslovanja i izvršenja Proračuna, za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenim okvirom finansijskog izvješćivanja tj. Uredbom o računovodstvu Proračuna u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu

Proračuna u FBiH. Financijsko poslovanje Kantona 10 tijekom 2011.godine, nije bilo po svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Bez daljnje kvalifikacije našeg mišljenja, skrežemo pažnju na sljedeće:

Prema prezentiranoj dokumentaciji obveze po rješenjima o pokretanju postupka prinudne naplate Porezne uprave FBiH na dan 31.12.2012.godine, iznose 11.529.414 KM, a isti se odnose na poreze i doprinose od 5.968.363 KM i kamate i troškovi prinudne naplate 5.561.051 KM. Samo je dio utvrđenih obveza, koji se odnosi na Ministarstvo unutranjih poslova u iznosu od 1.507.902 KM iskazan u vanbilančnoj evidenciji na dan 31.12.2011.godine, dok preostale obveze nisu uopće iskazane u financijskim izvješćima. Za navedeno postupanje je dano obrazloženje da utvrđene obveze od strane Porezne uprave nisu objektivno utvrđene i da će se obveze unositi u sustav tek nakon zajedničkog usuglašavanja podataka o neizmirenim obvezama. Imajući u vidu činjenicu da odlaganje izmirenja ovih obveza ima za posljedicu obračun i plaćanje zateznih kamata i da će isto rezultirati povećanjem ukupnih troškova proračuna u narednom razdoblju potrebno je intenzivirati aktivnosti na utvrđivanju stvarnih obveza.

Kanton 10 se tako svrstao među 6 od 9 kantona obuhvaćenih revizijom, koji su dobili negativno mišljenje revizora za 2011.godinu. Naime, pored Kantona 10, negativno mišljenje su dobili HNK, ZHK, SBK, USK i KS, a mišljenje sa rezervom su dobili TK, BPK i PK. Iz revizorskog izvješća izostavljen je ZDK jer je prilikom revizije za 2010.godinu isti „krenuo u pozitivnom smjeru“.

Zajednički imenitelj za svih devet kantona obuhvaćenih revizijom je da se planiranje javne potrošnje ne vrši u skladu s propisima i realnim mogućnostima. Također, opća ocjena za pobrojane kantone je da se javni novac ne troši transparentno. Ovakvo ponašanje uočeno je i kod tekućih rezervi koje, kako nalaže zakon, mogu iznositi najviše tri posto ukupnih prihoda, a tim novcem najčešće su raspolagali predsjednici kantonalnih vlada i ministri financija. Glavni revizor Ureda za reviziju institucija u FBiH, Ibrahim Okanović, je prilikom prezentacije navedenog izvješća naveo kako, na žalost, ne može izdvojiti niti jedan kanton u kojoj nije kršen Zakon o javnim nabavkama, što je najčešće zabilježeno kod nabave automobila, a u revizorskim izvješćima posebno je podvučeno loše upravljanje povjerenom imovinom.

OSNOVNE INFORMACIJE O RADU NOVE VLADE KANTONA 10

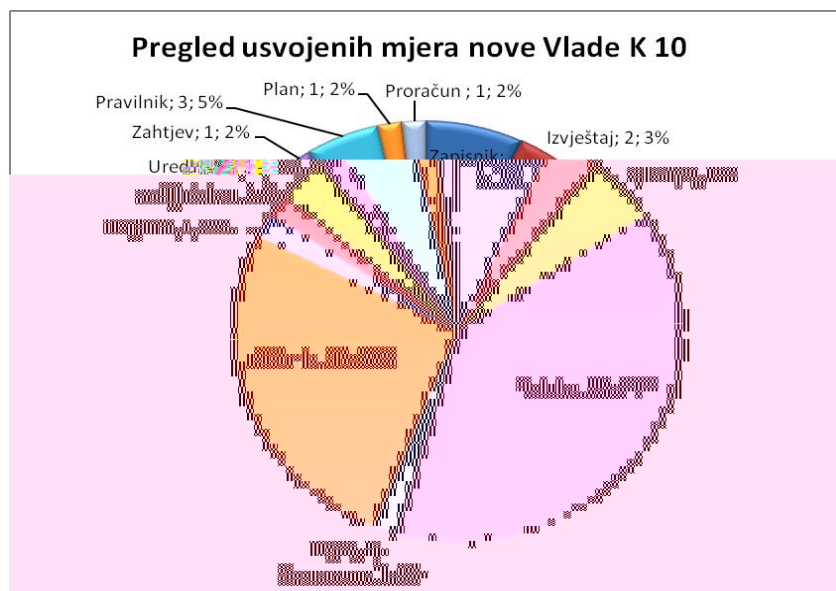
OBIM ODRŽANIH SJEDNICA

Nova Vlada Kantona 10 je u dva mjeseca svog rada (kolovoz i rujan) održala ukupno 5 sjednica, na kojima su članovi Vlade, sumarno, zasjedali nešto više od ekvivalenta jednog osmosatnog radnog dana, odnosno preciznije 10 sati i 35 minuta, a po sjednici je realizirano u prosjeku oko 7 točaka dnevnog reda, o kojima su, u prosjeku, članovi Vlade raspravljali po 2 sata, ili preciznije 17 minuta po točki dnevnog reda.

Rb r	Datum	R.br. Sjednice	Tip	Planirano točaka	Realizirano točaka	Planirano mjera	Realizirano mjera	Trajanje sjednice
1	09-08-2012	1	Redovna	2	1	1	1	00:20
2	22-08-2012	2	Redovna	14	11	21	23	03:50
3	31-08-2012	3	Redovna	5	4	4	7	01:30
4	12-09-2012	4	Redovna	12	11	14	14	02:30
5	27-09-2012	5	Redovna	12	9	13	12	02:25
			Ukupno:	45	36	53	57	10:35
			Prosječno:	9	7,2	10,6	10,6	02:07

Od ukupno 59 razmatranih mjera u prva dva mjeseca rada nove Vlade, 57 je usvojeno, dok su dvije vraćene na doradu do sljedeće sjednice Vlade⁷.

⁷ Za pregled svih mjera, molimo posjetite: <http://vlastibih.com/2012/#>

Dijagram: Pregled usvojenih mjera na sjednicama Vlade (kol-ruj 2012.)

Najveći broj realiziranih mjera u dva mjeseca rada nove Vlade Kantona 10 se odnosi na odluke (39%) i rješenja (26%), koja se uglavnom tiču kadrovske politike (imenovanja, razrješenja i sl.) ili operacionalizacije proračunskih sredstava. Što se tiče ključnih dokumenata, koji bi na neki način mogli pomoći poboljšanju kvalitete življenja u ovom Kantonu, Vlada je u izvještajnom razdoblju usvojila **prijedlog Proračuna za 2012.godinu**, te ga zajedno sa **prijedlogom Zakona o izvršavanju proračuna za 2012.godinu** (predlagač Ministarstvo financija) po žurnom postupku uputila u skupštinsku proceduru⁸. Pored prethodno navedenog zakona, Vlada je na svojim sjednicama razmatrala i **prednacrt Zakona o zaštiti na radu** (predlagač Ministarstvo rada (...)), koji će poslužiti za izradu nacrt zakona, te je također usvojila **nacrt Zakona o posredovanju pri upošljavanju i socijalnoj sigurnosti neuposlenih osoba u Kantonu 10** (predlagač Ministarstvo rada(...))⁹.

⁸ Za oboje je parlamentarna procedura u potpunosti završena u izvještajnom razdoblju.

⁹ Skupština je nacrt ovog Zakona usvojila 23.10.2012.

ODNOS VLADE I SKUPŠTINE

Od ukupno 7 mjera, koje je Vlada uputila u skupštinsku proceduru u izvještajnom razdoblju, skupština je razmatrala i usvojila 6 mjera. Navedeno govori da Vlada još uvijek priprema i usvaja veoma skroman broj ključnih mjera, koje dalje upućuje na usvajanje u Skupštinu, no, možemo reći, da Skupština uglavnom dobro prati intenzitet rada Vlade. Ono što ovdje svakako treba spomenuti jeste i odgovornost same Skupštine, koja je izabrala ovu Vladu i koja bi kao takva trebala pozvati Vladu na odgovornost i poduzeti aktivnosti na intenziviranju njenog rada (npr. kroz iniciranje donošenja zakona i drugih strateških dokumenata.)

U izvještajnom razdoblju tako je usvojeno sljedećih 6 mjera/akti, koje je Vlada dostavila na Skupštinu:

1. Odluka o privremenom financiranju Kantona 10 za razdoblje od 01.07. - 30.09.2012. godine;
2. Izvješće o radu i finansijsko izvješće Kantonalnog zavoda za upošljavanje za 2011. godinu
3. Finansijski plan Kantonalnog zavoda za upošljavanje za 2012. godinu
4. Proračun Kantona 10 za 2012. godinu;
5. Zakon o izvršavanju Proračuna Kantona 10 za 2012. godinu;
6. Odluka o davanju suglasnosti na Statut SKB Mostar;

Nacrt Zakona o posredovanju pri upošljavanju i socijalnoj sigurnosti neuposlenih osoba Kantona 10, kojeg je Vlada 27.09.2012. uputila u skupštinsku proceduru je od strane Skupštine usvojen tek 23.10.2012..godine.

Kada je riječ o zastupničkim pitanjima, ista su u izvještajnom razdoblju upućena na Ministarstvo gospodarstva (1x), te Ministarstvo unutarnjih poslova (1x). Navedena ministarstva su na oba pitanja odgovorila na vrijeme (do održavanja naredne sjednice Skupštine)¹⁰.

¹⁰ Za pregled zastupničkih pitanja, vidjeti *Izvješće o monitoringu rada Skupštine Kantona 10 za razdoblje od 01.01.-30.09.2012.godine* (www.cci.ba)

PRISUSTVO ČLANOVA VLADE SJEDNICAMA

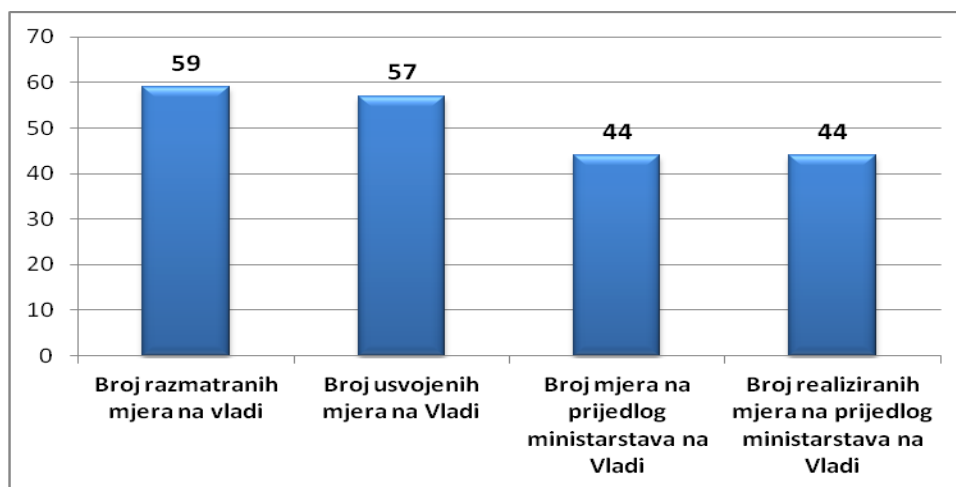
Kao što je iz naredne tabele vidljivo, svi članovi Vlade su bili prisutni na sjednicama u izvještajnom razdoblju:

Predstavnik	Stranka	Ukupno sjednica	Prisutan	Odsutan
Galić Petar	HDZ BiH	5	5	0
Gelo Petar	HDZ 1990	5	5	0
Hodžić Hikmet	SDA	5	5	0
Horvat Darko	SNSD	5	5	0
Ivković Branko	HDZ BiH	5	5	0
Lovrić Mario	HDZ BiH	5	5	0
Papak-Dodig Anka	SNSD	5	5	0
Rimac Nediljko	HDZ 1990	5	5	0
Rujević Željko	SNSD	5	5	0

Tabela: Prisustvo sjednicama za razdoblje 01.08.-30.09.2012.g.

PREGLED RADA MINISTARSTAVA

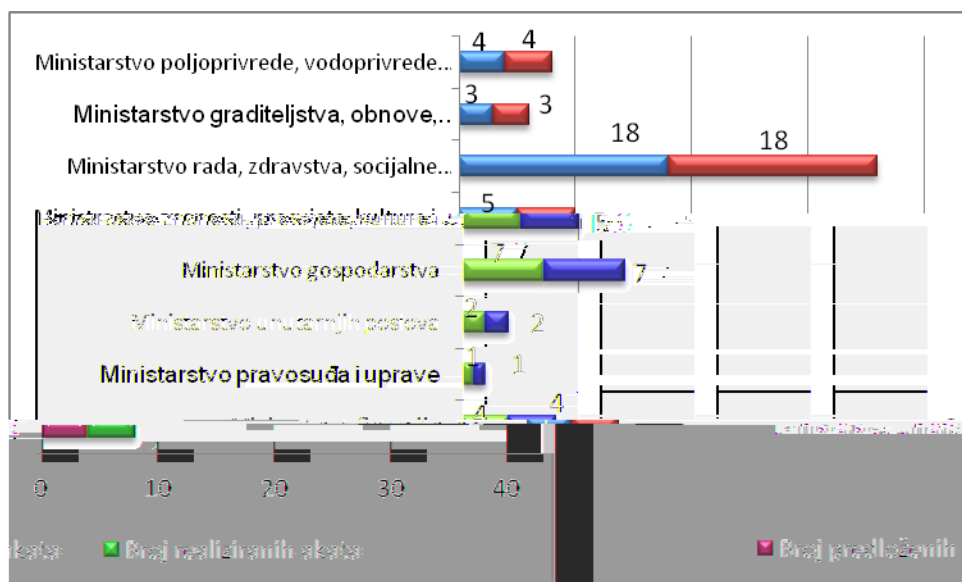
Kao što je iz narednog dijagrama vidljivo, 75% mjera na sjednicama Vlade u kolovozu i rujnu tekuće godine je predloženo od strane ministarstava, a one također čine i 77,2% svih realiziranih mjera/akata u ovom razdoblju.

Dijagram: Omjer ukupnog broja razmatranih i realiziranih mjera na sjednicama nove Vlade u kolovozu i rujnu 2012.g. u odnosu na broj predloženih mjera od strane ministarstava

Ostale mjere koje su usvojene na sjednicama Vlade u izvještajnom razdoblju se odnose na mjere pripremljene od strane drugih predlagača, kao što su npr. Kantonalni zavod za upošljavanje, Zavod za zdravstveno osiguranje Kantona 10, Uprava za ceste, Uprava civilne zaštite i sl.

U nastavku slijedi prikaz sa brojem mjera/akata koje je svako od ministarstava predložilo Vladi na usvajanje u izvještajnom razdoblju.

Kao što je iz prethodnog dijagrama vidljivo, Ministarstvo rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih, imalo je najveći udio predloženih mjera od strane ministarstava na sjednicama Vlade u izvještajnom razdoblju, odnosno 18 od 44 (41%), od kojih se većina ticala kadrovske politike u vidu imenovanja i razrješenja, a slijedi ga Ministarstvo gospodarstva sa 16% , dok je primjerice Ministarstvo pravosuđa i uprave u ovom razdoblju na Vladi predložilo svega 1 mjeru (2,3%).

Ovdje svakako treba spomenuti da su pored **Proračuna Kantona 10 za 2012.godinu**, čiji je predlagač Ministarstvo financija, dva ključna akta za poboljšanje kvalitete življenja građana u ovom Kantonu predložena upravo od Ministarstva rada(...), a to su **(prednacrt) Zakona o zaštiti na radu, te Zakona o posredovanju pri upošljavanju i socijalnoj sigurnosti neuposlenih osoba u Kantonu 10**, kojim se uređuje posredovanje pri upošljavanju, profesionalno usmjerenje, obrazovanje neuposlenih osoba, osiguranje za slučaj neuposlenosti, mjere i aktivnosti, kojima se potiče novo upošljavanje, kao i unapređuju uvjeti za upošljavanje, osiguranje sredstava za djelatnosti upošljavanja, te osnivanje i rad Zavoda za upošljavanje Kantona 10 i službi za upošljavanje.

PRIMANJA ČLANOVA VLADE

U nastavku prenosimo tabelu primanja članova Vlade u tehničkom mandatu, kao i novih članova Vlade. Iako svi prethodno izneseni podaci svjedoče o poražavajućem učinku Vlade u tehničkom mandatu, isti su bili jako dobro plaćeni za svoj (ne)rad, osobito ako uzmemo u obzir da ova Vlada faktički uopće nije zasjedala! Tako su **članovi sada već stare Vlade Kantona 10** do imenovanja nove Vlade (31.07.2012.g.), ostvarili na ime plaća, toplog obroka, te naknada za stanarinu i naknada za odvojeni život ukupno **160.825,42 KM neto**. **Članovi nove Vlade** su za vrijeme svog dvomjesečnog rada ostvarili ukupna primanja u iznosu od **55.150,67 KM**. Kada zbrojimo ove brojke, dolazimo do podatka da su ove dvije Vlade građane Kantona 10 za prvih devet

REDNI BROJ	IME I PREZIME ČLANA VLADE	MJESEC (2012.godina)									
		SIJEČANJ	VELJAČA	OŽUJAK	TRAVANJ	SVIBANJ	LIPANJ	SRPANJ	KOLOVOZ	RUJAN	UKUPNO (KM)
1.	STJEPAN MATKOVIĆ										
	a) plaća	2.959,48	2.959,48	2.959,48	2.959,48	2.959,48	2.286,90	2.286,90			19.371,20
	b) naknada za topli obrok	128,00	160,00	176,00	136,00	176,00	0,00	0,00			904,00
	Ukupno (a+b)	3.087,48	3.119,48	3.103,48	3.095,48	3.135,48	2.446,90	2.286,90			20.275,20

2. VLATKO ZRILIĆ

02.15.12 re MC /P 394.DC 645.1 66.264 0.9875 0.394.DC 645.1 66.2

	a) plaća	2.860,40	2.860,40	2.860,40	2.860,40	2.738,90	2.214,10	2.214,10			18.608,70
	b) naknada za topli obrok	152,00	168,00	160,00	144,00	168,00	0,00	0,00			792,00
	Ukupno (a+b)	3.012,40	3.028,40	3.020,40	3.004,40	2.906,90	2.214,10	2.214,10			19.400,70
7.	SLAVKO MATERIĆ										
	a) plaća	2.859,11	2.859,11	2.859,11	2.859,11	2.859,11	2.206,24	2.206,24			18.708,03
	b) naknada za topli obrok	152,00	168,00	168,00	144,00	176,00	160,00	0,00			968,00
	c) naknada za stanarinu	250,00	250,00	250,00	250,00	0,00	0,00	0,00			1.000,00
	d) naknada za odvojeni život	400,00	400,00	400,00	400,00	0,00	0,00	0,00			1.600,00
	Ukupno (a+b+c+d)	3.661,11	3.677,11	3.677,11	3.653,11	3.035,11	2.366,24	2.206,24			22.276,03
8.	NEDILJKO RIMAC-predsjednik										
	a) plaća	3.224,80	3.224,80	3.224,80	3.224,80	3.224,80	2.505,54	2.505,54	3.238,90	3.238,90	27.612,88
	b) naknada za topli obrok	152,00	168,00	168,00	144,00	144,00	0,00	0,00	176,00	160,00	1.112,00
	Ukupno (a+b)	3.376,80	3.392,80	3.392,80	3.368,80	3.368,80	2.505,54	2.505,54	3.414,90	3.398,90	28.724,88
9.	PETAR GELO										
	a) plaća								2.841,98	2.841,98	5.683,96
	b) naknada za topli obrok								176	160	336,00
	Ukupno (a+b)								3.017,98	3.001,98	6.019,96
10.	ANKA PAPAK-DODIG										
	a) plaća								2.870,72	2.870,72	5.741,44
	b) naknada za topli obrok								176	160	336,00
	c) naknada za stanarinu								0,00	0,00	0,00
	d) naknada za odvojeni život								0,00	0,00	0,00
	Ukupno (a+b+c+d)								3.046,72	3.030,72	6.077,44
11.	BRANKO IVKOVIĆ										
	a) plaća								3.265,00	2.846,33	6.111,33
	b) naknada za topli obrok								0,00	160	160,00
	Ukupno (a+b)								3.265,00	3.006,33	6.271,33
12.	PETAR GALIĆ										
	a) plaća								2.542,06	2.542,06	5.084,12

[illegible]

ZAKLJUČCI

POTREBNO JE MIJENJATI IZBORNI ZAKON I USTAV KANTONA 10

23-mjesečna postizborna agonija, u kojoj građani postaju žrtve nadmudrivanja političkih stranaka, ukazuje na potrebu izmjena izbornog zakona, kojima bi se vremenski ograničio i kvalitetnije precizirao proces konstituiranja vlasti, ali i kako bi se uveli izvanredni izbori, kao moguća sankcija za nepoštivanje zakonskih rokova za konstituiranje vlasti. Naime, zbog propusta u izbornom zakonodavstvu BiH, bivša vlast praktički može u tzv. "tehničkom mandatu" vladati sve do narednih izbora, ukoliko se političke stranke ne dogovore oko konstituiranja vlasti nakon posljednjih općih izbora u BiH i stvaranja potrebne parlamentarne većine, odnosno koalicije ili partnerstva za obnašanje vlasti u naredne 4. godine.¹¹

Ustav Kantona 10, baš kao ni Izborni zakon BiH ne predviđa precizne rokove, ali ni sankcije i mehanizme za prevazilaženje blokada u slučaju da se vlast ne formira u određenom roku.

POTREBNE SU IZMJENE POSLOVNIKA O RADU VLADE

Neke odredbe Poslovnika o radu Vlade Kantona 10 su nedorečene, odnosno nisu precizno formulisane kao npr. odredbe članka 17 u kojem se navodi da se godišnji program rada donosi "u pravilu" od početka kalendarske godine. Poslovnikom o radu nisu predviđene sankcije za kršenje obveza utvrđenih Poslovnikom.

REZULTATI VLADE U TEHNIČKOM MANDATU U PRVIH 5 MJESECI 2012. GODINE SU POTPUNO ZANEMARIVI. NOVA VLADA U DVA MJESECA RADA UGLAVNOM SE BAVILA KADROVSKOM POLITIKOM

Vlada u tehničkom mandatu je do svog razrješenja (30.05.2012.g.) održala svega tri izvanredne (telefonske) sjednice na kojima su usvojene tri mjere, koje se tiču vremenske nepogode iz mjeseca

¹¹ CCI su u 2007. godini Parlame
ciljem određivanja krajnjeg roka za konstituiranje vlasti, nakon službenog proglašenj
usvojena na 20. sjednici Zastupničkoe n

Inicijativu

veljače. Absurd je tim veći što su članovi Vlade uredno primili plaće i ostale naknade, te su građane ovog Kantona koštali 160.825.42 KM neto.

Nova Vlada Kantona 10 je u dva mjeseca svog rada (kolovoz i rujan) održala ukupno 5 sjednica, na kojima su članovi Vlade, sumarno, zasjedali nešto više od ekvivalenta jednog osmosatnog radnog dana, odnosno preciznije 10 sati i 35 minuta, a po sjednici je realizirano u prosjeku oko 7 točaka dnevnog reda. Baš kao ni stara Vlada, ni nova Vlada nije usvojila Program rada za preostali dio 2012.godine, a Program rada za 2013.godinu se još uvijek nije našao na sjednicama Vlade.

Od 57 realiziranih mjera u dva mjeseca rada nove Vlade, najveći broj se odnosi na odluke (39%) i rješenja (26%), koja se uglavnom tiču kadrovske politike (imenovanja, razrješenja i sl.) ili operacionalizacije sredstava iz 3. *Odluke o privremenom financiranju*.

Od ključnih dokumenata, koji bi na neki način mogli pomoći poboljšanju kvalitete življenja u ovom Kantonu, Vlada je u izvještajnom razdoblju usvojila i u skupštinsku proceduru uputila 3 mjere/akta (5,2%): **prijedlog Proračuna za 2012.godinu, prijedlog Zakona o izvršavanju proračuna za 2012.godinu (kao standardni propratni akt), te nacrt Zakona o posredovanju pri upošljavanju i socijalnoj sigurnosti neuposlenih osoba u Kantonu 10.**

Vlada je na svojim sjednicama također razmatrala i **prednacrt Zakona o zaštiti na radu** koji bi istoj trebao poslužiti za izradu nacrt zakona.

Nova Vlada Kantona 10 je za svoj dvomjesečni rad ostvarila primanja u iznosu od 55.150,67 KM neto.

IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA PRORAČUNA KANTONA 10 ZA 2011.GODINU UKAZALO NA NIZ NEPRAVILNOSTI U FINACIJSKOM POSLOVANJU KAO I NEDOMAĆINSKI ODNOS KA PRORAČUNSKIM SREDSTVIMA

Izvješće o reviziji finacijskih izvješća Proračuna Kantona 10 za 2011.godinu ukazuje na niz nepravilnosti uočenih u finacijskom poslovanju proračunskih korisnika u Kantonu 10, te je kao takvo, u istom iskazano negativno mišljenje. Kanton 10 se tako svrstao među 6 od 9 kantona obuhvaćenih revizijom, koji su dobili negativno mišljenje revizora za 2011.godinu. Naime, pored Kantona 10, negativno mišljenje su dobili HNK, ZHK, SBK, USK i KS, a mišljenje sa rezervom su dobili TK, BPK i PK.

Zajednički imenitelj za svih devet kantona obuhvaćenih revizijom je da se planiranje javne potrošnje ne vrši u skladu s propisima i realnim mogućnostima. Također, opća ocjena za pobrojane kantone je da se javni novac ne troši transparentno. Ovakvo ponašanje uočeno je i kod tekućih rezervi koje, kako nalaže zakon, mogu iznositi najviše tri posto ukupnih prihoda, a tim novcem najčešće su raspolagali predsjednici kantonalnih vlada i ministri financija.

ODNOS VLADE I SKUPŠTINE UKAZUJE NA POTREBU INTENZIVIRANJA RADA I S JEDNE I S DRUGE STRANE

Od ukupno 7 mjera, koje je nova Vlada uputila u skupštinsku proceduru u izvještajnom razdoblju, skupština je razmatrala i usvojila 6 mjera. Navedeno govori da Vlada još uvijek priprema i usvaja veoma skroman broj ključnih mjera, koje dalje upućuje na usvajanje u Skupštinu, no, možemo reći, da Skupština uglavnom dobro prati intenzitet rada Vlade. Ono što ovdje svakako treba spomenuti jeste i odgovornost same Skupštine, koja je izabrala ovu Vladu i koja bi kao takva trebala pozvati Vladu na odgovornost i poduzeti aktivnosti na intenziviranju njenog rada (npr. kroz iniciranje donošenja zakona i drugih strateških dokumenata.)

PREPORUKE

U skladu sa nalazima monitoringa potrebno je da:

- ✓ se žurno započne s radom na projektima u cilju poboljšanja kvalitete života građana Kantona 10, te otklanjanju problema, koji su se nagomilali zbog 23-mjesečnog kašnjenja sa formiranjem izvršne Vlasti u Kantonu 10. U skladu s tim, u narednom razdoblju potrebno je intenzivnije raditi na donošenju zakona, strategija (primjerice Prostorni plan Kantona, Strategija razvoja Kantona, Strategija zapošljavanja, Strategija ruralnog razvoja I sl) i programa koji će značajnije utjecati na poboljšanje kvalitete života građana (primjerice u oblasti zdravstva, socijalne zaštite, školstva, zapošljavanja, poljoprivrede i sl.), a u skladu sa nadležnostima kantonalnih vlasti.
- ✓ s obzirom na negativnu ocjenu iznesenu u Izvješću o reviziji financijskih izvješća Proračuna Kantona 10 za 2011.godinu, nova Vlada bi na temelju nalaza iz navedenog izvješća trebala učiniti sve u svojoj moći i nadležnosti da postupi u skladu sa preporukama iz istoga, te da ne ponavlja greške svojih prethodnika.
- ✓ se kroz izmjene Poslovnika o radu, drugačije formulira obveza donošenja godišnjeg programa rada i smjesti na, mnogo logičniji, kraj prethodeće godine. Također, potrebno je definirati i određeni vid sankcioniranja za kršenje obveza utvrđenih Poslovníkom o radu;
- ✓ se žurno pristupi izradi i usvajanju Programa rada Vlade za 2013.godinu, te da se isti kreira na način da se jasno preciziraju mjere (kao i rokovi za utvrđivanje istih u tijeku jedne godine), koje će u okviru normativno-pravne i informativno – analitičke aktivnosti pripremati i utvrđivati Vlada Kantona 10, odnosno kantonalna ministarstva i uprave;
- ✓ radi na uspostavljanju mehanizma praćenja realizacije programa rada, odnosno revidiranja u slučaju neispunjenja istog (npr. utvrditi obvezno mjesečno revidiranje i polugodišnje javno izvještavanje po pitanjima realizacije programa rada Vlade).